

ریاضی و آمار (۱)

۱- گزینه «۲»

(سعید رازورز)

از آنجا که رتبه کنکور قابل شمارش و اندازه گیری نمی باشد پس کمی نیست همچنین به کمک رتبه کنکور، شرکت کنندگان را از بهترین رتبه به بدترین رتبه مرتب می کنند لذا دارای ترتیب معناداری می باشد که می توان آن را جزو متغیرهای کیفی ترتیبی در نظر گرفت.

(گرددآوری داده ها، صفحه ۸۰)

۲- گزینه «۱»

(سعید رازورز)

میزان برق مصرفی ادارات یک استان از طریق مراجعه به اداره برق به دست می آید و می توان میزان آن را از داده های ثبت شده آنجا به دست آورد. لذا روش مناسب برای جمع آوری داده ها، دادگان ها می باشد.

برنامه تلویزیونی مورد علاقه مردم را می توان به دو روش مصاحبه و پرسش نامه به دست آورد. در روش مصاحبه معمولاً از تمامی پاسخ های غیرقابل پیش بینی به دست می آید. لذا برای برنامه تلویزیونی مناسب است.

(گرددآوری داده ها، صفحه های ۷۶ تا ۷۸)

۳- گزینه «۴»

(سعید رازورز)

محدودیت روش دادگان ها این است که همواره اطلاعات ثبتی در اختیار نمی باشد.

(گرددآوری داده ها، صفحه ۷۸)

۴- گزینه «۲»

(رضا قان بابایی)

میانگین از میانه به داده دورافتاده حساس تر است و واکنش بیشتری می دهد.

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه «۱»: چون میانه زیاد تحت تأثیر داده دورافتاده قرار نمی گیرد. (بر عکس میانگین).

گزینه «۳»: انحراف معیار، معیاری برای سنجش میزان پراکندگی داده ها حول میانگین است. بنابراین افزایش آن نشان دهنده پراکندگی بیشتر داده ها است.

گزینه «۴»: دامنه از اختلاف بزرگترین و کوچکترین داده به دست می آید.

(ترکیبی (معیارهای گرایش به مرکز و پراکندگی)، صفحه های ۸۵ تا ۹۸)

۵- گزینه «۲»

(مهم اسری)

ابتدا از میانگین اولیه $\bar{x} = 9$ در صورت سؤال اگر دقت کنیم داده اولیه در حالت جدید به $y = 2(x + 3) = 2x + 6$ تبدیل شده است و در بقیه داده ها نیز مقدار داده دو برابر شده و ۶ واحد به آن اضافه شده (مثلاً داده آخری: $32 = 2 \times 13 + 6 = 26 + 6$) بنابراین میانگین جدید از دو برابر شدن ۶ واحد اضافه شدن و سپس به میانگین اولیه به دست می آید:

$$\bar{y} = 2 \times 9 + 6 = 18 + 6 = 24$$

راه حل دوم نیز محاسبه سؤال به روش عادی است.

(معیارهای گرایش به مرکز، صفحه های ۸۵ و ۸۶)

۶- گزینه «۳»

(پیمان طیار)

با توجه به اینکه همیشه داریم:

کمترین داده - بیشترین داده = دامنه تغییرات

آنگاه:

$$R + 20 = (b + 2x + 3) - (b - (x + 5))$$

$$R + 20 = b + 2x + 3 - b + x + 5$$

$$\Rightarrow 20 = 3x + 8 \Rightarrow 12 = 3x \Rightarrow x = 4$$

(معیارهای پراکندگی، صفحه های ۹۳ و ۹۵)

۷- گزینه «۲»

(میثم فشوری)

نکته: هر گاه واریانس برابر صفر است پس داده ها برابرند چون میانگین برابر ۶ است پس همه این داده ها برابر ۶ می باشند.

$$12, 6, 12, 6$$

$$\text{میانگین} \quad \frac{12 + 6 + 12 + 6}{4} = 9$$

$$\Rightarrow \frac{(12-9)^2 + (6-9)^2 + (12-9)^2 + (6-9)^2}{4} = \frac{9+9+9+9}{4} = 9$$

$$\Rightarrow \sigma = \sqrt{9} = 3$$

پس واریانس برابر ۹ و انحراف معیار برابر ۳ می باشد.

(ترکیبی (معیارهای گرایش به مرکز و پراکندگی)، صفحه های ۵۸ تا ۹۸)

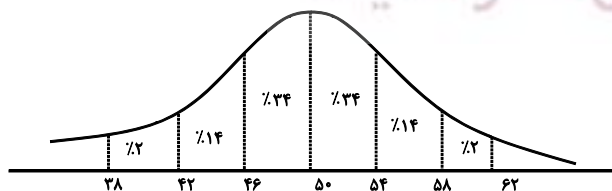
۸- گزینه «۳»

(رضا قان بابایی)

روی بسته های مواد غذایی عدد $A \pm B$ نوشته می شود که در آن A میانگین و B دو برابر انحراف معیار است.

$$50 \pm 8 \Rightarrow \bar{x} = 50 \Rightarrow B = 2\sigma \Rightarrow 2\sigma = 8 \Rightarrow \sigma = 4$$

پس نمودار منحنی نرمال آن به صورت زیر خواهد بود.

$2\% + 14\% + 34\% + 34\% + 14\% + 2\% = 82\%$ پس ۸۲ درصد داده ها بین ۴۶ تا ۵۸ کیلوگرم هستند.

$$\frac{82}{100} \times 400 = 328$$

(ترکیبی (معیارهای گرایش به مرکز و پراکندگی)، صفحه های ۹۱ تا ۹۳)

۹- گزینه «۲»

(معمد اسری)

اگر به تمام داده‌ها یک تبدیل از نوع $y = \frac{x+4}{2}$ اعمال شود، تمام شاخص‌های مرکزی متناسب تغییر می‌کند: میانه: ابتدا ۴ واحد افزایش می‌یابد.

$$18 + 4 = 22$$

و سپس بر ۲ تقسیم می‌شود:

$$\frac{22}{2} = 11$$

واریانس: اضافه کردن عددی ثابت، واریانس را تغییر نمی‌دهد!

اما تقسیم بر ۲، واریانس را $\left(\frac{1}{2}\right)^2$ می‌کند:

$$\frac{\text{مجموع مجزورات}}{\text{تعداد}} = \frac{80}{20} = 4 = \text{واریانس قبل}$$

$$4 \times \frac{1}{4} = 1 = \text{واریانس جدید}$$

(ترکیبی (معیارهای گرایش به مرکز و پراکندگی)، صفحه‌های ۸۶ تا ۹۸)

۱۰- گزینه «۲»

(علی حسینی‌نوه)

باید توجه داشته باشیم که اگر همه داده‌ها را در K ضرب کنیم انحراف معیار داده‌ها هم K برابر می‌شود و اگر به همه داده‌ها مقداری را کم یا زیاد کنیم تأثیری ندارد، پس:

اگر انحراف معیار داده‌های $x_1, x_2, x_3, \dots, x_n$ برابر σ در نظر بگیریم پس انحراف معیار داده‌های $2x_1 + 2, 2x_2 + 2, 2x_3 + 2, \dots, 2x_n + 2$ برابر 2σ می‌شود که طبق صورت سؤال سه واحد افزایش یافته است، پس:

$$2\sigma - \sigma = 3 \rightarrow \sigma = 3$$

انحراف معیار داده‌های $x_1, x_2, x_3, \dots, x_n$ برابر ۳ است پس انحراف معیار داده‌های $\frac{x_1}{5}, \frac{x_2}{5}, \frac{x_3}{5}, \dots, \frac{x_n}{5}$ برابر $\frac{3}{5}$ است.

(معیارهای پراکندگی، صفحه‌های ۸۹ تا ۹۸)

علوم و فنون ادبی (۱)

۱۱- گزینه «۱»

(علی صیدانلو)

عوامل مهم پیشرفت و گسترش زبان و ادبیات فارسی از قرن سوم تا میانه قرن پنجم عبارت‌اند از:

- گرایش شاهان در جلب عالمان و ادیبان به دربار

- لشکرکشی‌ها و فتوحات غزنویان

- توسعه مدارس و مراکز تعلیم

تا حدود نیمه دوم قرن پنجم و آغاز قرن ششم، شعر پارسی همچنان تحت تأثیر سبک دوره سامانی و غزنوی است.

(تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های پنجم و ششم و ویژگی‌های سبکی آن، صفحه‌های ۸۰ و ۸۱)

۱۲- گزینه «۴»

(سعید معفری)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: کتاب تفسیر کشف‌الاسرار و عدة‌الابرار اثر ابوالفضل میبیدی است. گزینه «۲»: ناصر خسرو، از شاعران آغاز این دوره، به سبب پایبندی به اعتقادات خاص دینی از دربارها کناره می‌گرفت.

گزینه «۳»: از ویژگی‌های شعر فارسی در این دوره، تأثیرپذیری برخی از شاعران از ادبیات عرب و مضامین شعری آن است.

(تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های پنجم و ششم و ویژگی‌های سبکی آن، صفحه‌های ۸۱ تا ۸۳)

۱۳- گزینه «۱»

(سعید معفری)

در گزینه «۱»: نوع نثر، فنی اما در سایر گزینه‌ها موزون است.

واژگان دارای سجع در گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: «پرستید، خوانید، دانید»، «آفریدگار، نامدار، آمرزگار»

گزینه «۳»: «ده، به، مه»

گزینه «۴»: «بینید، نهید، نشینید، رسید، آید، رسید»

(تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های پنجم و ششم و ویژگی‌های سبکی آن، صفحه‌های ۸۱ تا ۸۳)

۱۴- گزینه «۴»

(اعظم نوری‌نیا)

«فراوانی ترکیبات نو» از ویژگی‌های زبانی شعر سده‌های پنجم و ششم است. «رواج مفاخره، شکایت و انتقاد اجتماعی» از ویژگی‌های فکری شعر سده‌های پنجم و ششم است.

نکات مهم درسی:

(دقت کنید که در صورت سوال قید «به‌ترتیب» نیامده است.)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: ادبی، زبانی

گزینه «۲»: فکری، ادبی

گزینه «۳»: فکری، فکری

(تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های پنجم و ششم و ویژگی‌های سبکی آن، صفحه‌های ۸۴ و ۸۵)

۱۵- گزینه «۲»

(علی صیدانلو)

در این گزینه واژگان «باز (نوعی پرنده) و باز (گشوده)» قافیه‌اند «باد» ردیف است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «یوان و دیوان» و همچنین «کرم و نعم» قافیه‌اند و ذوقافیتین داریم. گزینه «۳»: «آگاه و راه» و همچنین «نیست(اسنادی) و نیست(ندارد)» با هم هم‌قافیه‌اند.

گزینه «۴»: «بر و پر» و همچنین «دوخته و سوخته» قافیه‌اند.

(قافیه، صفحه ۹۱)

۱۶- گزینه «۳»

(علی صیدانلو)

در این بیت «بی‌خار و دیوار» قافیه و «بگذرد» ردیف است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: ذوقافیتین است و فاقد ردیف؛ چون (چگونه) و چون (مانند)، همچنین گویم (گوی و توپ هستم) و گویم (بگویم) قافیه‌اند.

گزینه «۲»: ذوقافیتین است؛ منصور و صور قافیه‌اند، همچنین دم (نفس) و دم (بدم، فعل امر از دمیدن) قافیه‌اند.

گزینۀ «۴»: ذوقافیتین است؛ «دنيا و دريا» قافیه‌اند، همچنين می‌زنم
(«زندن» به همراه خنده، معنای «برآوردن» و «کردن» می‌دهد.) و می‌زنم
(می‌روم، حرکت می‌کنم) قافیه‌اند.

(قافیه، صفحه ۱۹)

۱۷- گزینۀ «۳»

(سعید مفعری)

الف) واژه‌های قافیه: یاری، شهریار/ حرف یا حروف اصلی قافیه: ا/ ردیف:
گوی/ حرف یا حروف الحاقی: ی

ب) واژه‌های قافیه: تنهایی، بازآیی/ حرف یا حروف اصلی قافیه: ا/ ردیف:-
حرف یا حروف الحاقی: یی

پ) واژه‌های قافیه: خاست، بیاراست/ حرف یا حروف اصلی قافیه: است/
ردیف: -/ حرف یا حروف الحاقی: -

ت) واژه‌های قافیه: دودیدیم، ندیدیم/ حرف یا حروف اصلی قافیه: ید/ ردیف:
-/ حرف یا حروف الحاقی: یم

ث) واژه‌های قافیه: گلشن، سوسن/ حرف یا حروف اصلی قافیه: - ن/ ردیف:
چه کنم/ حرف یا حروف الحاقی: -

(قافیه، صفحه ۹۰)

۱۸- گزینۀ «۴»

(مهمعلی دولت‌فواه)

در این شعر نو قافیه (را، بیا) بر اساس قاعده «۱» است.

در سایر گزینه‌ها، قافیه بر اساس قاعده «۲» است.

واژگان قافیه در گزینه‌های دیگر:

گزینۀ «۱»: شتابان، بیابان

گزینۀ «۲»: بساطی، نشاطی

گزینۀ «۳»: خاموشی، فراموشی

(قافیه، صفحه ۹۰)

۱۹- گزینۀ «۲»

(اعظم نوری‌نیا)

قافیه ابیات «ب» و «ث» بر اساس قاعده «۱» است.

الف) واژه‌های قافیه: کسی، کرکسی/ حروف اصلی قافیه: - س/ حرف
الحاقی: ی/ بر اساس قافیه «۲»

ب) واژه‌های قافیه: خدای، ناخدای/ حروف اصلی قافیه: ا/ حرف الحاقی: ی/
بر اساس قافیه «۱»

پ) واژه‌های قافیه: بینوا، آشنا/ حروف قافیه: ا/ ردیف: است/ بر اساس قافیه «۱»
ت) واژه‌های قافیه: راست، راست (سمت راست، برای آن است: جناس
همسان دارند)/ حروف قافیه: است/ بر اساس قافیه «۲»

ث) واژه‌های قافیه: بگو، آب رو/ حروف قافیه: و/ بر اساس قافیه «۱»

ج) واژه‌های قافیه: افکار، بیمار/ حروف قافیه: ا/ ردیف: را/ بر اساس قافیه «۲»
(قافیه، صفحه ۹۰)

۲۰- گزینۀ «۴»

(مهمر نورانی)

مفهوم کلی بیت‌های گزینۀ «۴»، در مذمت دلبستگی به دنیاست.

(مفهوم ترکیبی)

عربی، زبان قرآن (۱)

۲۱- گزینۀ «۲»

(مهران سعیدنیا)

«إِذَا»: اگر، هرگاه (رد گزینه‌های «۳ و ۴») / «قُرِئَ»: (فعل مجهول ماضی)
خوانده شد (رد سایر گزینه‌ها) / «اسْتَمِعُوا»: گوش فرا دارید، گوش دهید
(رد گزینۀ «۳») / «لَهُ»: به آن (رد گزینه‌های «۳ و ۴») / «أَنْصِتُوا»:
خاموش باشید (رد گزینۀ «۳»)

(ترجمه، صفحه ۹۹)

۲۲- گزینۀ «۲»

(مهران سعیدنیا)

«بِلَادُنَا»: کشور ما، سرزمین ما (رد گزینۀ «۴») / «تُصَدَّرُ»: صادر می‌کند
(رد گزینه‌های «۳ و ۴») / «الْبِلْدَانِ الصَّنَاعِيَّةِ»: کشورهای صنعتی (رد
گزینه‌های «۱ و ۳»)

(ترجمه، صفحه ۹۴)

۲۳- گزینۀ «۴»

(مهران سعیدنیا)

«أَعْمَدَةُ اتِّصَالَاتٍ»: تیرهای مخابراتی (رد گزینۀ «۱») / «محطات إِنْذَارٍ»:
ایستگاه‌های هشدار (رد گزینۀ «۱») / «لوحات تحذيرِيَّة»: تابلوهایی
هشدارآمیز (رد گزینۀ «۱») / «الأصفر»: زرد (رد گزینه‌های «۲ و ۳»)

(ترجمه، صفحه ۹۵)

۲۴- گزینۀ «۱»

(مهمر رضا سوری)

«عَبْدٌ» مجهول (عبادت شد یا شده است، زیرا می‌توان ماضی را به شکل
ماضی نقلی نیز معنی کرد)
- أفضل: بهتر

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینۀ «۲»: «سالن‌ها»: سالن/ «بستند»: بسته شدند، زیرا «أَغْلَقْتُ» ماضی
مجهول است!

گزینۀ «۳»: «را»: زائد / «می‌شناسند»: شناخته می‌شود زیرا «يُعْرِفُ»
مضارع مجهول است!

گزینۀ «۴»: «می‌پرسند»: پرسیده می‌شوند، زیرا «يُسْأَلُونَ» مضارع مجهول
است!

(ترجمه، ترکیبی)

۲۵- گزینۀ «۲»

(مهمر رضا سوری)

«به شمار آورده می‌شود»: تُعْتَبَرُ (مجهول است) / «بزرگ‌ترین»: أكبر/
«الدُّول»: کشورها / «المصدرة»: صادرکننده / «أنجح»: موفق‌ترین /
«أنايبب»: لوله‌ها / مَدَّ: کشیدن

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «تَعْتَبَرُ»: به شمار می‌آورد: به شمار آورده می‌شود: «تَعْتَبَرُ» / «للتصدير»: المصدرة / «الأنبوبة»: الأنبیب

گزینه «۳»: «تَعْتَبَرُ»: به شمار می‌آورد: به شمار آورده می‌شود: «تَعْتَبَرُ» / «المصدرة»: المصدرة للنقط / امتداد (کشیده شدن): مَدَّ (کشیدن) / النقط (جابه‌جا معنی شده)

گزینه «۴»: «تَعْتَبَرُ»: به شمار می‌آید (آورده می‌شود) اضافه شود / «أكبر البلاد لتصدير النفط هي إيران»: ایران مین أكبر الدول المصدرة للنفط (مرتب ترجمه نشده) / «البلاد»: سرزمین‌ها: «الدول» / امتداد (کشیده شدن): مَدَّ (کشیدن) / النفط (جابه‌جا معنی شده)

(تعبیر، صفحه‌های ۹۴ و ۹۵)

۲۶- گزینه «۳»

(مهمرب، سور)

«الموانئ» (جمع «الميناء») مکان‌هایی که بر ساحل دریا واقع است و از آن نفت و کالاها صادر می‌شوند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «سَمَد» به معنی «کود» است و آن برای تقویت خاک است نه «کشنده حشرات مضر»!

گزینه «۲»: «مَصافي»: به معنی «پالایشگاه‌ها» است نه «از مشتقات نفت»! گزینه «۴»: «مطاط» به معنی «پلاستیک یا کائوچو»، نه «آن‌چه برای تقویت خاک برای رشد گیاهان به کار می‌رود»!

(لغات، صفحه ۹۶)

۲۷- گزینه «۲»

(مهمرب، فخریان)

ترجمه عبارت: وقت صبحانه چه زمانی است؟ از هفت و نیم تا یک ربع به نه.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: غذای شام چیست؟ از تو معذرت می‌خواهم. (نادرست)

گزینه «۳»: شماره اتاقت چند است؟ از شش صبح تا دو بعد از ظهر. (نادرست)

گزینه «۴»: ساعت کار تو چند است؟ ۲۲۰ (نادرست)

(هوار، صفحه ۱۰۰)

۲۸- گزینه «۳»

(مهمرب، فخریان)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: سَتَكْتَبُ و يُسألون

گزینه «۲»: يُنْقَلْ

گزینه «۳»: فعل مجهول ندارد. توجه کنید که «المُصدرة» اسم است.

گزینه «۴»: قُرِئَ

(قواعد، صفحه‌های ۹۷ و ۹۸)

۲۹- گزینه «۴»

(امیرعلی، فخرین)

در گزینه «۱»، نائب فاعل (باب) می‌باشد و در گزینه «۲»: (المُجرمون) و

در گزینه «۳»، (البلدان) می‌باشد ولی گزینه «۴»، به دلیل معلوم بودن، نائب فاعل ندارد.

(قواعد، صفحه ۹۸)

۳۰- گزینه «۴»

(امیرعلی، فخرین)

در گزینه «۱»، حالت صحیح آن (أُسْتُجِرَ: پس گرفته شد) و در گزینه

«۲»، حالت صحیح آن (عُلِمَ: یاد داده شد) می‌باشد.

حالت صحیح گزینه «۳» (يُعرَفُ: شناسانده می‌شود) می‌باشد.

(قواعد، صفحه ۹۷)

منطق

۳۱- گزینه «۱»

(امیرمهمرب، قلعه‌کاهی)

رابطه میان دو قضیه «هیچ الف ج نیست» و «هر الف ج است» براساس مربع تقابل، رابطه تضاد است؛ در رابطه تضاد، با کذب یک طرف، صدق یا کذب طرف دیگر مشخص نمی‌شود.

رابطه میان دو قضیه «هیچ الف ج نیست» و «بعضی الف ج است» براساس مربع تقابل، رابطه تناقض است؛ در رابطه تناقض، از صدق و کذب یک طرف، به ترتیب به کذب و صدق طرف دیگر می‌توان رسید.

(امکام، قضایا، صفحه‌های ۶۲ تا ۶۴)

۳۲- گزینه «۲»

(امیرمهمرب، قلعه‌کاهی)

برای به دست آوردن قضیه اولیه، ابتدا قضیه صورت سؤال را باید متداخل کنیم. در این صورت، قضیه «هیچ الف، ب نیست» به دست می‌آید و حال باید این قضیه را متناقض کنیم که در آن صورت، قضیه «بعضی الف، ب است» به دست می‌آید که همان قضیه اولیه ما بوده است. طبق صورت سؤال، قضیه «بعضی الف، ب نیست» صادق است، اما متداخل آن که قضیه «هیچ الف، ب نیست» است، از نظر صدق و کذب نامعلوم است و قضیه متناقض شده بعدی آن هم که «بعضی الف، ب است»، می‌باشد، همچنان صدق و کذبش مشخص نیست (رد گزینه‌های «۱» و «۳»). همچنین رابطه قضیه اولیه «بعضی الف، ب است» با قضیه ثانویه «بعضی الف، ب نیست»، تضاد نیست؛ بلکه تداخل تحت تضاد است (رد گزینه «۴»).

(امکام، قضایا، صفحه‌های ۶۲ تا ۶۷)

۳۳- گزینه «۱»

(موسی سپاهی)

در منطق، عکس مستوی یعنی:

- جای موضوع و محمول قضیه را عوض کنیم.

- کیفیت قضیه (موجبه یا سالبه بودن) تغییر نکند.

- معیار اصلی، حفظ صدق قضیه است.

تشریح عبارات دیگر:

ب) عکس مستوی سالبه کلیه، سالبه کلیه است.

ج) عکس مستوی موجبه جزئی، موجبه جزئی است.

د) سالبه جزئی عکس لازم‌الصدق ندارد.

(امکام، قضایا، صفحه‌های ۶۷ و ۶۸)

۳۴- گزینه ۱»

(موسی سپاهی)

در عکس مستوی جای موضوع و محمول قضیه را عوض می کنیم؛ کیفیت قضیه (موجه یا سالبه بودن) تغییر نمی کند و معیار اصلی، حفظ صدق قضیه است و طبق جدول زیر می باشد:

قضیه اصلی ← عکس مستوی

موجه کلیه ← موجه جزئی

موجه جزئی ← موجه کلیه

سالبه کلیه ← سالبه کلیه

سالبه جزئی ← عکس لازم الصدق ندارد.

می بینیم که در قسمت عکس مستوی، موجه کلیه نداریم.

عکس مستوی قضایا از نظر صدق همانند و مساوی قضیه اصل است و از این رو آن را «عکس مستوی» نامیده اند.

(اکلام قضایا، صفحه های ۶۷ و ۶۸)

۳۵- گزینه ۳»

(مهمربنا شریفی)

در گزینه ۳» بیان شده که ممکن است معتبر باشد، از جایی که نتیجه قیاس موجه است، مقدمه دیگر نباید سالبه باشد و به این شکل است که اگر مقدمه دیگر هم موجه باشد و باقی شرایط اعتبار قیاس را داشته باشد، قیاس معتبر است.

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه ۱» در قیاس اقترانی اگر یکی از مقدمات سالبه باشد، نتیجه قطعاً سالبه خواهد بود. گزینه ۲» در نتیجه قیاس، موضوع، از مقدمه اول و محمول، از مقدمه دوم می باشد. بنابراین مقدمه مذکور در این گزینه می تواند مقدمه دوم قیاس باشد، نه مقدمه اول.

گزینه ۴» حدوسط، تنها نقشی ارتباطی میان دو مقدمه استدلال را دارد و در نتیجه حذف می شود.

(قیاس اقترانی، صفحه های ۷۳ تا ۷۷)

۳۶- گزینه ۱»

(پرگل رهیمی)

تشریح گزینه ها:

گزینه ۱» هر دو مقدمه سالبه نیستند، علامت حدوسط در هر دو مقدمه منفی نیست و «الف و ج» که در نتیجه مثبت اند در مقدمات نیز مثبت اند. (معتبر)

گزینه ۲» هر دو مقدمه سالبه اند. (نامعتبر)

گزینه ۳» علامت حدوسط در هر دو مقدمه، منفی است. (نامعتبر)

گزینه ۴» قانون نتیجه قیاس رعایت نشده است. مقدمه اول سالبه است، اما نتیجه موجه است. (نامعتبر)

(قیاس اقترانی، صفحه های ۷۴ تا ۷۹)

۳۷- گزینه ۱»

(موسی اکبری)

با توجه به اینکه در قیاس اقترانی شکل دوم، حدوسط در هر دو مقدمه محمول قرار می گیرد و حدوسط طبق شرایط اعتبار قیاس، نمی تواند در هر دو مقدمه دارای علامت منفی باشد، یکی از مقدمات حتماً باید سالبه باشد تا علامت حدوسط مثبت شود. مثلاً:

مقدمه اول: هر الف + ب - است.

مقدمه دوم: بعضی ج - ب + نیست.

(قیاس اقترانی، صفحه های ۷۳، ۷۴ و ۷۷)

۳۸- گزینه ۴»

(پرگل رهیمی)

تشریح گزینه ها:

گزینه ۱» درست است؛ یکی از شرایط اعتبار این است که هر دو مقدمه سالبه نباشند.

گزینه ۲» درست است؛ حدوسط نباید در هر دو مقدمه علامت منفی داشته باشد.

گزینه ۳» درست است؛ هر جزء دارای علامت مثبت در نتیجه باید در مقدمات نیز علامت مثبت داشته باشد.

گزینه ۴» نادرست است؛ در بررسی شرط سوم اعتبار قیاس، فقط اجزایی که در نتیجه علامت مثبت دارند در مقدمات بررسی می شوند و درباره اجزایی که در نتیجه علامت منفی دارند، شرطی وجود ندارد.

(قیاس اقترانی، صفحه ۷۷)

۳۹- گزینه ۴»

(یاسین ساعدی)

تشریح گزینه ها:

گزینه ۱» علامت «ج» در این حالت منفی است؛ در صورتی که علامت «ج» در نتیجه مثبت است؛ پس این گزینه نادرست است.

گزینه ۲» همانند گزینه ۱»، علامت «ج» در این حالت نیز منفی است؛ در صورتی که علامت «ج» در نتیجه مثبت است؛ پس این گزینه هم نادرست است.

گزینه ۳» با در نظر گرفتن سالبه بودن مقدمه اول، این قضیه نیز سالبه است و طبق شرط اول اعتبار قیاس، هر دو مقدمه نباید سالبه باشند و حداقل باید یکی از آن ها موجه باشد؛ پس این گزینه نیز نادرست است.

گزینه ۴» هم مقدمه موجه است و هم «ج» دارای علامت مثبت است و با نتیجه هم خوانی دارد. ضمناً حدوسط (ب) هم در مقدمه اول علامت مثبت دارد. پس این گزینه پاسخ سؤال خواهد بود.

(قیاس اقترانی، صفحه های ۷۴ تا ۷۹)

۴۰- گزینه ۳»

(یاسین ساعدی)

حدوسط در دو مقدمه به صورت لفظی تکرار نشده است. با توجه به اجزای نتیجه، در مقدمه اول «نیازمند تنفس» و در مقدمه دوم «تنفس» به عنوان حدوسط در نظر گرفته شده اند، در حالی که این دو یکی نیستند و بنابراین تکرار حدوسط به صورت لفظی (و تبعاً معنایی) رخ نداده است.

تشریح سایر گزینه ها:

گزینه ۱» سور مقدمه دوم کلی است و «تنفس» در این مقدمه علامت مثبت دارد.

گزینه ۲» هر دو مقدمه موجه اند، بنابراین نتیجه هم باید موجه باشد، نه سالبه.

گزینه ۴» در شکل سوم حدوسط در هر دو مقدمه در جایگاه موضوع است.

(قیاس اقترانی، صفحه های ۷۳ تا ۷۶)

اقتصاد

۴۱- گزینه «۳»

(مهمبرضا شریفی)

عبارت بیان شده در گزینه «۳» مربوط به نیمه اول حکومت صفویه است. سایر گزینه‌ها مربوط به دوران حکومت پهلوی است.

(مقاوم سازی اقتصاد، صفحه‌های ۱۰۸ و ۱۰۹)

۴۲- گزینه «۱»

(سارا شریفی)

- نظام نوین مالیات‌ستانی ← پهلوی

- تأسیس شرکت اسلامی ← قاجار

- بهبود وضعیت نسبی بهداشت ← پهلوی

- حاکمان وقت از موقعیت و وظایف خطیر تاریخی خود تصور درستی نداشتند. ← اواخر حکومت صفویه

- رونق و آبادانی اقتصاد ایران در این دوره را می‌توان از عمران بنادر، بازارها، مدارس علمی، مساجد و ... درک کرد. ← تا اواسط حکومت صفویه

(مقاوم سازی اقتصاد، صفحه‌های ۱۰۸ و ۱۰۹)

۴۳- گزینه «۳»

(مهری کاروان)

در دوران حکومت قاجار، ایران فرصت طلایی خود را برای جبران کاستی‌ها، از دست داد. تلاش حاکمان صرف تحکیم پایه‌های حکومت خود، افزودن بر خزانه از طریق غارت دسترنج مردم، اعطای امتیازات به وابستگان و خادمان خود، تأمین هزینه‌های گزاف دربار، سفرهای خارجی و تجملات می‌شد. ازدست دادن بخش‌های مهمی از سرزمین و منابع ایران، هزینه‌های شکست در جنگ، عهدنامه‌های ننگین و مبالغ جرمیه‌های گزاف آنها، بی‌توجهی به سرمایه‌های انسانی و اجتماعی، سیاست‌های رکودی و انقباضی، نبود برنامه‌ریزی و قانون‌گذاری اقتصادی، اعطای امتیازها به شرکت‌ها و کشورهای استعماری، تأسیس بانک‌های روسی و انگلیسی و سیل ورود کالاهای خارجی، آسیب‌های توان‌فرسایی بر اقتصاد ایران وارد کرد. اقدامات محدود مذهبی و ملی، مثل تأسیس دارالفنون و برقراری نظم مالی و اداری توسط امیرکبیر، تأسیس شرکت اسلامی و تحریم کالاهای خارجی توسط علمای اصفهان، تحریم تنباکو و لغو قرارداد رژی و بیانیه‌هایی در حمایت از تولید ملی، متأسفانه چندان اثربخش نبود.

(مقاوم سازی اقتصاد، صفحه ۱۰۸)

۴۴- گزینه «۳»

(مهمبرضا شریفی)

وابسته نبودن اقتصاد ملی به اقتصادهای بیگانه را می‌توان با نام استقلال اقتصادی شناخت.

(مقاوم سازی اقتصاد، صفحه‌های ۱۱۱ و ۱۱۵)

۴۵- گزینه «۳»

(مهری ضیائی)

الف) رشد اقتصادی، منحنی را به سمت راست - بالا، منتقل می‌کند؛ بنابراین نقطه تولید «Y» منحنی مرز امکانات تولید بعد از رشد اقتصادی است.

ب) رشد اقتصادی به معنای افزایش تولید است؛ بنابراین مفهومی کمی است. کشورها معمولاً با سرمایه‌گذاری بیشتر یا به‌کارگیری روش‌های بهتر و فناوری مناسب‌تر، ظرفیت تولیدی خود را افزایش می‌دهند و این امر منجر به انتقال مرز امکانات تولید به سمت بالا می‌شود. (رد گزینه «۴»)

(رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۱۱۸ و ۱۲۰)

۴۶- گزینه «۱»

(سپیده فتح‌اللهی)

$$GDP = (10 \times 50) + (25 \times 100) \text{ واقعی سال } 1400$$

$$= 2,500 + 500 = 3,000 \text{ میلیون تومان}$$

$$GDP = (15 \times 50) + (30 \times 100) \text{ واقعی سال } 1401$$

$$= 3,000 + 750 = 3,750 \text{ میلیون تومان}$$

$$GDP = (20 \times 50) + (35 \times 100) \text{ واقعی سال } 1402$$

$$= 3,500 + 1,000 = 4,500 \text{ میلیون تومان}$$

$$\text{درصد } 20 = \frac{4,500 - 3,750}{3,750} \times 100 = \text{نرخ رشد GDP واقعی در سال } 1402$$

$$\text{درصد } 25 = \frac{3,750 - 3,000}{3,000} \times 100 = \text{نرخ رشد GDP واقعی در سال } 1401$$

(رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۱۲۲ و ۱۲۳)

۴۷- گزینه «۴»

(سپیده فتح‌اللهی)

برای به‌دست آوردن شاخصی برای مقایسه وضعیت توزیع درآمد از نسبت سهم دهک‌دهم استفاده می‌کنند.

- هرچه این نسبت بیشتر باشد؛ توزیع درآمد در آن جامعه نامناسب‌تر است و بالعکس هرچه این نسبت کمتر باشد؛ توزیع درآمد در آن جامعه مناسب‌تر است.

$$\frac{26}{4} = 6.5 = \text{شاخص دهک‌ها در کشور «الف» در سال } 1400$$

$$\frac{25}{5} = 5 = \text{شاخص دهک‌ها در کشور «الف» در سال } 1401$$

$$\frac{24}{6} = 4 = \text{شاخص دهک‌ها در کشور «الف» در سال } 1402$$

$$\frac{19}{5} = 3.8 = \text{شاخص دهک‌ها در کشور «ب» در سال } 1400$$

$$\frac{18}{6} = 3 = \text{شاخص دهک‌ها در کشور «ب» در سال } 1401$$

$$\frac{25}{7} = 3.57 = \text{شاخص دهک‌ها در کشور «ب» در سال } 1402$$

اقتصاد - آشنا

۵۱- گزینه «۴»

(کتاب جامع)

در دوران پهلوی، به‌رغم گسترش برخی صنایع و افزایش تولیدات صنعتی و بهبود برخی شاخص‌های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی، ایران به توسعه دست نیافت و با افزایش وابستگی اقتصادی به خارج و رشد مصرف‌گرایی، بیماری اقتصاد ایران شدیدتر و مسیر توسعه آن دشوارتر شد.

(مقاوم‌سازی اقتصاد، صفحه ۱۰۹)

۵۲- گزینه «۱»

(کتاب جامع)

الف) در بخش اقتصادی قانون اساسی، بر آموزه‌هایی همچون اقتصاد مردمی، نفی سلطه بیگانگان، استقلال اقتصادی، حقوق اقتصادی شهروندان و عدالت اقتصادی تأکید شده است.
ب) دستیابی به اهداف اقتصادی و سیاسی که در قانون اساسی بازتاب دارد، مستلزم غلبه بر ضعف‌ها و بیماری‌های ساختاری اقتصاد ایران است.

پ) بیماری‌هایی همچون وابستگی به درآمدهای نفتی، مصرف‌گرایی، واردات بی‌رویه، بهره‌وری و کارایی اندک شرکت‌های تولید، تورم، بیکاری و ... همه و همه نیازمند تفکر راهبردی و ارائه طرح‌های سنجیده برای اقدام و عمل است.

(مقاوم‌سازی اقتصاد، صفحه‌های ۱۱۰ و ۱۱۱)

۵۳- گزینه «۲»

(کتاب جامع)

یک منشأ رشد اقتصادی، افزایش در منابع (جمعیت، سرمایه‌های فیزیکی، سرمایه انسانی) است. جمعیت در طول زمان رشد می‌کند، در نتیجه عرضه نیروی کار هم افزایش می‌یابد. سرمایه‌های فیزیکی هم می‌توانند با سرمایه‌گذاری در کارخانه‌ها، ساختمان‌ها، ماشین‌آلات و مغازه‌ها افزایش یابد. سرمایه انسانی با آموزش افزایش می‌یابد.

مؤلفه‌های پیشرفت اقتصادی: ۱- رشد اقتصادی ۲- شاخص‌های توسعه انسانی (نظیر بهداشت، سواد (میانگین سال‌های تحصیل) و امید به زندگی)
۳- شاخص توزیع عادلانه درآمد

(رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه ۱۱۸)

بررسی گزینه‌های سؤال:

گزینه «۱»: نادرست است؛ زیرا توزیع درآمد در کشور «ب» در سال ۱۴۰۲ نامناسب شده و نسبت به سال قبل افزایش داشته است.

گزینه «۲»: نادرست است؛ عدد شاخص توزیع درآمد در کشور «الف» بزرگتر از کشور «ب» است، پس توزیع درآمد در کشور «الف» ناعادلانه‌تر است.

گزینه «۳»: نادرست است؛ عدد شاخص توزیع درآمد در سال ۱۴۰۱ در کشور «الف» بزرگتر از کشور «ب» است، پس توزیع درآمد در کشور «الف» ناعادلانه‌تر است.

گزینه «۴»: درست است؛ عدد شاخص توزیع درآمد در سال ۱۴۰۲ در کشور «الف» بزرگتر از کشور «ب» است، پس توزیع درآمد در کشور «الف» ناعادلانه‌تر است.

(رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۱۲۴ و ۱۲۵)

۴۸- گزینه «۱»

(امسان عالی‌نژاد)

بررسی گزینه‌های سؤال:

گزینه «۱»: رشد اقتصادی - پیشرفت اقتصادی

گزینه «۲»: پیشرفت اقتصادی - رشد اقتصادی

گزینه «۳»: پیشرفت اقتصادی - پیشرفت اقتصادی

گزینه «۴»: رشد اقتصادی - رشد اقتصادی

(رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه ۱۲۸)

۴۹- گزینه «۴»

(سارا شریفی)

ریال $15,000,000,000 = 500 \times 30,000,000$ = ارزش مواد غذایی

میلیون ریال ۱۵,۰۰۰

ریال $250,000,000,000 = 5,000 \times 50,000,000$ = ارزش ماشین‌آلات

میلیون ریال ۲۵۰,۰۰۰

ریال $7,500,000,000 = 15,000 \times 500,000$ = ارزش پوشاک

میلیون ریال ۷,۵۰۰

ارزش پوشاک $\times \frac{2}{3}$ = ارزش خدمات ارائه‌شده

میلیون ریال $5,000 \times \frac{2}{3} \times 7,500 = 25,000$

= تولید ناخالص داخلی

میلیون ریال $277,500 = 15,000 + 250,000 + 7,500 + 5,000$

(رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۱۲۰ و ۱۲۱)

۵۰- گزینه «۲»

(مه‌دی فیضانی)

تنوع زیستی و افزایش سن بازنشستگی، جزء شاخص‌های توسعه انسانی محسوب نمی‌شوند. سایر موارد (شاخص‌های پایداری محیطی، شاخص‌های فقر و نابرابری‌های جنسیتی) در گزارش‌های شاخص توسعه انسانی منعکس می‌شوند.

(رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه ۱۲۶)

۵۴- گزینه «۳»

(کتاب جامع)

ویژگی‌های کشورهای پیشرفته:

- درآمد و تولید بالایی دارند.
- درآمدها به صورت عادلانه‌تری توزیع شده است.
- تعداد بیکاران این کشورها کم است.
- در برابر شوک‌های اقتصادی، قدرت مقاومت دارند. (رشد و پیشرفت، نقطه مقابل رکود است).
- از ثبات نسبی قیمت‌ها و بازارها برخوردار هستند.
- در شرایط بحرانی می‌توانند نیازهای اولیه خود را تأمین و حتی مازاد آن را صادر کنند.
- از سطح سواد و بهداشت عمومی بالایی برخوردارند.
- روحیه اعتماد و همبستگی میان مردم برای تکاپو و تلاش اقتصادی، برجسته است. (روحیه جمعی در این کشورها برجسته است، نه روحیه فردی)
- در سطح منطقه و جهان تأثیرگذارند.
- کشورهای قدرتمندی محسوب می‌شوند و بقیه روی آن‌ها حساب باز می‌کنند.
- در نتیجه عبارات «روحیه فردی، قیمت‌ها از ثبات کامل برخوردارند و این کشورها فاقد بیکاری می‌باشند» عبارات نادرستی هستند و مابقی عبارات در رابطه با کشورهای پیشرفته صحیح است.

(رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه ۱۱۸)

۵۵- گزینه «۲»

(کتاب جامع)

تولید خارجیان مقیم کشور - تولید ناخالص داخلی = تولید ناخالص ملی
سهم تولید مردم کشور که در خارج اقامت دارند +

$$۳۲۰ = ۴۵۰ - x + ۳۵ \Rightarrow x = ۴۸۵ - ۳۲۰ = ۱۶۵ \text{ میلیارد ریال}$$

(رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۱۲۰ و ۱۲۱)

۵۶- گزینه «۳»

(کتاب جامع)

- درصد $۱/۵ =$ سهم دهک اول - سهم دهک چهارم
- درصد $۸/۵ =$ سهم دهک چهارم $\Rightarrow ۱/۵ = ۷ -$ سهم دهک چهارم
- درصد $۲ =$ سهم دهک دوم - سهم دهک پنجم
- درصد $۹/۵ =$ سهم دهک پنجم $\Rightarrow ۲ = ۷ -$ سهم دهک پنجم

درصد $۳ =$ سهم دهک ششم - سهم دهک نهم

درصد $۹/۵ =$ سهم دهک ششم $\Rightarrow ۳ =$ سهم دهک ششم - $۱۲/۵$

درصد $۶/۵ =$ سهم دهک هفتم - سهم دهک دهم

درصد $۱۰ =$ سهم دهک هفتم $\Rightarrow ۶/۵ =$ سهم دهک هفتم - $۱۶/۵$

(رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۱۲۴ و ۱۲۵)

۵۷- گزینه «۲»

(کتاب جامع)

با فرض سال ۱۳۹۰ به عنوان سال پایه، خواهیم داشت:

تولید کل اسمی در سال ۹۲:

$$= (۷۵ \times ۴۰۰) + (۷۰۰ \times ۱۲۰) = ۱۱۴,۰۰۰$$

تولید کل واقعی در سال ۹۲:

$$= (۳۰۰ \times ۷۵) + (۶۰ \times ۷۰۰) = ۶۴,۵۰۰$$

(رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۱۲۱ و ۱۲۲)

۵۸- گزینه «۲»

(کتاب جامع)

با محاسبه نسبت دهک دهم به دهک اول در کشورهای مختلف، شاخصی به‌دست می‌آید که برای مقایسه وضعیت توزیع درآمد بین آن‌ها به‌کار می‌رود. هرچه این نسبت بیش‌تر باشد توزیع درآمد در آن جامعه نامناسب‌تر است.

(رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه ۱۲۵)

۵۹- گزینه «۱»

(کتاب جامع)

گاهی درآمدهای مردم برای به‌دست آوردن شاخص دهک‌ها، قابل ثبت نیست. به همین دلیل اقتصاددانان برای به‌دست آوردن اختلاف درآمدی، اختلاف هزینه‌ای را محاسبه می‌کنند که در این حالت هزینه خانوار نماینده درآمد آن است.

(رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه ۱۲۵)

۶۰- گزینه «۲»

(کتاب جامع)

مواردی که در تولید ناخالص داخلی محاسبه نمی‌شوند:

۱- کار بدون دستمزد (مورد ب، ج)

۲- خرید و فروش کالاهای دست دوم (مورد الف)

۳- تولیدات اقتصاد زیرزمینی، غیرقانونی و قاچاق (مورد و)

تنها موارد «د» - «ه» در تولید ناخالص داخلی محاسبه می‌شوند.

(رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۱۲۰ و ۱۲۱)

بنابراین p و q همواره نادرست هستند، پس:

$$q \Rightarrow p \equiv F \Rightarrow F \equiv T \rightarrow \square \equiv T$$

$$\begin{cases} \sim(p \wedge q) \wedge p \equiv (T \wedge F) \wedge F \equiv F \rightarrow \bigcirc \equiv F \\ (\sim p \vee q) \Rightarrow (\sim q \wedge p) \equiv (T \vee F) \Rightarrow (T \wedge F) \equiv T \Rightarrow F \equiv F \rightarrow \Delta \equiv F \end{cases}$$

(گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه‌های ۳ تا ۸)

۶۶- گزینه «۳»

(مهمر اسری)

ارزش عکس نقیض یک گزاره شرطی با ارزش خود گزاره شرطی یکسان است، پس $p \Rightarrow q$ دارای ارزش نادرست است. تنها حالت نادرستی ترکیب شرطی (ن $\Rightarrow$ د) است، یعنی مقدم درست و تالی نادرست باشد.

پس p ارزش درست دارد؛ بنابراین p دارای ارزش نادرست است. همچنین q ارزش نادرست دارد.

$$p \vee q \equiv F \vee F \equiv F$$

$$q \equiv F$$

$$p \equiv F \rightarrow \sim p \equiv T$$

$$p \wedge q \equiv F \wedge F \equiv F$$

(گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه‌های ۸ تا ۱۰)

۶۷- گزینه «۲»

(عباس مالکی)

طبق سؤال: $\sim[(p \wedge \sim r) \vee (\sim q \vee r)] \equiv T$ بنابراین:

$$(p \wedge \sim r) \vee (\sim q \vee r) \equiv F \Rightarrow \begin{cases} p \wedge \sim r \equiv F \\ \sim q \vee r \equiv F \end{cases}$$

برای حل سؤال ابتدا باید $\sim q \vee r$ را تحلیل کنیم.

$$\sim q \vee r \equiv F \Rightarrow r \equiv F \text{ و } \sim q \equiv F \Rightarrow q \equiv T$$

$$p \wedge \sim r \equiv F \Rightarrow p \wedge T \equiv F \Rightarrow p \equiv F$$

تنها q درست است.

(گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه‌های ۲ تا ۶)

۶۸- گزینه «۴»

(رضا قان بابایی)

$$p \Rightarrow q \equiv F \Rightarrow p \equiv T, q \equiv F$$

$$q \vee r \equiv F \Rightarrow q \equiv F, r \equiv F$$

تشریح گزینه‌ها:

$$\begin{array}{ccccc} T & F & T & F \\ ۱) & \uparrow & \uparrow & \uparrow & \uparrow \end{array}$$

$$(p \wedge q) \Leftrightarrow (p \vee q) \equiv F \Leftrightarrow T \equiv F$$

$$\begin{array}{ccccc} F & F & F & F \\ ۲) & \uparrow & \uparrow & \uparrow & \uparrow \end{array}$$

$$(\sim p \vee r) \wedge (\sim p \Leftrightarrow q) \equiv F \wedge T \equiv F$$

$$\begin{array}{ccccc} T & T & F & F \\ ۳) & \uparrow & \uparrow & \uparrow & \uparrow \end{array}$$

$$(p \wedge \sim r) \Rightarrow (q \wedge \sim p) \equiv T \Rightarrow F \equiv F$$

$$\begin{array}{ccccc} T & T & T \\ ۴) & \uparrow & \uparrow & \uparrow \end{array}$$

$$\sim(p \vee \sim q) \Rightarrow p \equiv F \Rightarrow T \equiv T$$

(گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

ریاضی و آمار (۲)

۶۱- گزینه «۲»

(رضا قان بابایی)

در گزاره شرطی اگر مقدم نادرست باشد می‌گوییم گزاره شرطی به انتهای مقدم دارای ارزش درست است.

(گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، مشابه امتحان نهایی مدارس، صفحه‌های ۶ و ۷)

۶۲- گزینه «۲»

(علی آژار)

موارد «الف» و «ت» صحیح هستند.

نماد ریاضی گزینه‌های «ب» و «پ» به‌صورت زیر هستند.

$$\text{گزینه «ب»} \rightarrow \frac{x}{4} + \sqrt{x} = \frac{x}{4}$$

$$\text{گزینه «پ»} \rightarrow 3(x+y)^2 > (x^2+y^2)$$

(استرالای ریاضی، مشابه کار در کلاس صفحه ۱۳ کتاب درسی)

۶۳- گزینه «۲»

(علی حسینی نوه)

اگر p و q دو گزاره باشند قیاس استثنایی را می‌توان به صورت زیر نشان داد:

$$p \Rightarrow q$$

$$\frac{p}{\therefore q}$$

مقدمه ۱: اگر دو خط d_1 و d_2 موازی باشند، آنگاه دو خط d_1 و d_2 همدیگر را قطع نمی‌کنند.

مقدمه ۲: دو خط d_1 و d_2 موازی هستند.

نتیجه: دو خط d_1 و d_2 همدیگر را قطع نمی‌کنند.

(استرالای ریاضی، مشابه کار در کلاس، صفحه ۱۵)

۶۴- گزینه «۳»

(علی آژار)

برای اینکه ارزش گزاره داده شده، نادرست باشد، باید ترکیب فصلی داده‌شده نادرست باشد، پس باید در جای خالی گزاره نادرست قرار بگیرد.

$$\left[\left(-\frac{1}{3} < -\frac{1}{4} \right) \vee \left(\text{این گزاره باید نادرست باشد} \right) \right] \wedge \left(\frac{N \subseteq Z}{T} \right)$$

فقط گزاره ذکر شده در گزینه «۳» ارزش نادرست دارد زیرا از سال دهم می‌دانیم رتبه افراد در کنکور، متغیر کیفی ترتیبی است. ضمناً ریشه‌های معادله $x^2 - 36 = 0$ عبارتند از ± 6 ، که قرینه‌اند. از طرفی می‌دانیم که تقریباً ۷۵ درصد داده‌ها بزرگ‌تر از Q_1 هستند.

(گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه‌های ۲ تا ۶)

۶۵- گزینه «۴»

(عباس مالکی)

$$p \Leftrightarrow q \equiv T \rightarrow p, q \equiv T \text{ یا } p, q \equiv F$$

$$\begin{cases} p, q \equiv F \rightarrow (p \Rightarrow \sim q) \wedge (\sim p \vee q) \rightarrow (F \Rightarrow T) \wedge (T \vee F) \equiv T \wedge T \equiv T \checkmark \\ p, q \equiv T \rightarrow (p \Rightarrow \sim q) \wedge (\sim p \vee q) \rightarrow (T \Rightarrow F) \wedge (F \vee T) \equiv F \wedge T \equiv F \times \end{cases}$$

۶۹- گزینه «۲»

(مفهم اسری)

چون r ارزش نادرست دارد، بنابراین $p \wedge r$ همواره نادرست است و ارزش p می‌تواند درست یا نادرست باشد.
در مقابل چون ترکیب فصلی داریم، برای درست بودن کل ترکیب گزاره، باید ارزش $(q \Leftrightarrow r)$ درست باشد.
حالا چون r ارزش نادرست دارد، برای درست بودن ارزش $(q \Leftrightarrow r)$ باید ارزش q نیز نادرست باشد.

(گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه‌های ۷۲ تا ۷۳)

۷۰- گزینه «۳»

(رضا فان بابایی)

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: زمانی می‌توان یک عبارت را از صورت و مخرج ساده کرد که علامت وسط عبارت‌ها ضرب یا تقسیم باشد.

$$\text{گزینه «۲»} \quad \begin{cases} a > b \\ a^2 < b^2 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} a = -2 \\ b = -3 \end{cases}$$

گزینه «۳»: چون $k + b \neq 0$ پس همواره می‌توان نتیجه گرفت $a = b$.
گزینه «۴»: ممکن است $a = 0$ باشد؛ در این صورت لزوماً $b = 2$ نمی‌تواند باشد.

(استرالای ریاضی، صفحه‌های ۱۳ تا ۲۰)

علوم و فنون ادبی (۲)

۷۱- گزینه «۴»

(سعیر جعفری)

دولتشاه سمرقندی تذکره دولتشاه را به تشویق امیر علیشیر نوایی نوشته است. جامی در کتاب نفحات‌الأنس خود شیوه تذکره‌الاولیای عطار را در بیان حقایق عرفانی و ذکر احوال عارفان به کار برد.

(تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم، صفحه‌های ۱۸ و ۱۹)

۷۲- گزینه «۲»

(اعظم نوری‌نیا)

اقدام مهم فرهنگی خواجه رشیدالدین فضل‌الله همدانی، تأسیس عمارت ربع رشیدی در تبریز است که در حکم دانشگاه آن زمان بوده است.

(تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم، صفحه ۱۵)

۷۳- گزینه «۳»

(سعیر جعفری)

رواج روحیه عرفانی و اخلاقی

تشریح دیگر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: اشاره به معشوق زمینی

گزینه «۲»: رواج روحیه پهلوانی و حماسی

گزینه «۴»: باور به اختیار و اراده

(سبک عراقی، صفحه‌های ۳۷ و ۳۸)

۷۴- گزینه «۴»

(مفهم نورانی)

در این گزینه استفاده بیشتر از لغات عربی نسبت به سایر ابیات، نشان می‌دهد این بیت، مربوط به سبک عراقی است.

در سایر ابیات، ویژگی‌های زبانی سبک خراسانی (همی، مَر، اندر) به کار رفته است.

(سبک عراقی، مشابه سؤال ۴ امتحان نهایی ۱۴۰۳، صفحه ۳۶)

۷۵- گزینه «۴»

(سیرعلیرضا علویان)

در این بیت تشبیه و جناس یافت نمی‌شود.

تشریح دیگر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: سیر انداختن کنایه از تسلیم شدن و عاجز گشتن / واژه «شمشیر» نیز تکرار شده است.

گزینه «۲»: به داستان شیرین و فرهاد تلمیح دارد. در مصراع دوم شاعر خود را به فرهاد مانند کرده است. من (محذوف) مشبه/ فرهاد (مشبه‌به) / چون (ادات تشبیه) / دست شستن از جان (وجه‌شبه)

گزینه «۳»: «خرمن و جو» مراعات نظیر دارند. «خرمن عمر» تشبیه فشرده اضافی است. (تشبیه، ترکیبی)

۷۶- گزینه «۲»

(سعیر جعفری)

در این بیت، فقط یک تشبیه به کار رفته است: مرا چو باز می‌پراند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: تشبیه: همت من همچو رعد / نکته من همچو ابر (۲)

گزینه «۳»: طوطی اندیشه / همچو شکر (۲)

گزینه «۴»: اسب سخن / ره جان / آن گرد مرا سرمه جان آمد (۳)

(تشبیه، صفحه‌های ۲۶ تا ۲۸)

۷۷- گزینه «۴»

(مفهم نورانی)

مشبه (من) / مشبه‌به (غلام مردمک چشم هستم) / وجه شبه (سیاهی)

در این بیت، ادات تشبیه وجود ندارد. «چو» قید است به معنی «هنگامی‌که».

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: مشبه: (من) / مشبه‌به (گل پژمرده) / ادات تشبیه (چون) / وجه شبه (بر روی مزار افتادن)

گزینه «۲»: مشبه (روز) / مشبه‌به (شمعی به شب) / وجه شبه (زودرو و سرفراز) / ادات تشبیه (چو)

گزینه «۳»: مشبه (محاسب/ او) / مشبه‌به (ما) / وجه شبه (در طلب عیش مدام بودن) / ادات تشبیه (چو)

(تشبیه، مشابه سؤال ۲۱ امتحان نهایی ۱۴۰۳ و ۱۴۰۴، صفحه‌های ۲۷ و ۲۸)

۷۸- گزینه «۱»

(امیر معصومی)

مصراع‌های «الف» و «ب» اشتباه هستند.

الف:

خَ هان را	بِ دِ دَم	وَ فای بی	نَ دا رَد
-----------	-----------	-----------	-----------

ب:

وان کِ نَ مَر	دَس تَن می	رَد تِ بی
---------------	------------	-----------

(پایه‌های آوایی، مشابه سؤال ۱۸ امتحان نهایی ۱۴۰۳ و ۱۴۰۴، صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

۷۹- گزینه «۳»

(اعظم نوری‌نیا)

مِه رَ گَر آ	رَد بَ سی بی (الف)	جَا وَ بی هِن	گَا مَ رَد
قَه رَ گَر دا	رَد بَ سی نا	سَا زُ نا هِن	جَا رَا رَد (ب)

(پایه‌های آوایی، صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

۸۰- گزینه «۴»

(امیرمفهم حسن‌زاده)

در این گزینه سعدی معتقد است که اکسیر عشق سبب بالارزش شدن عاشق می‌شود و مس وجودی او را به طلا تبدیل می‌کند؛ در نتیجه عشق باعث ارزشمندی است نه بی‌ارزشی.

(مفهوم، ترکیبی)

روان‌شناسی

۸۱- گزینه «۴»

(مانده سادات شاهمردی)

الف) مطابقت با واقعیت‌های تأیید شده علم روان‌شناسی و یا قابلیت بررسی آن پاسخ با روش‌های علمی، معیار روان‌شناسان برای تشخیص صحت یک پاسخ است.

ب) اندیشمندان تمایل ندارند همانند لوح فشرده، حاوی اطلاعات خام باشند، بلکه سعی می‌کنند از اطلاعات موجود در حافظه، استنباط‌های زیادی داشته باشند؛ به عبارت دیگر سعی می‌کنند با استفاده از آنچه در حافظه است، به مراتب بالاتر شناخت دست یابند؛ فرایند استفاده از اطلاعات موجود در حافظه، تفکر نام دارد.

پ) هرگاه پردازش صرفاً بر ویژگی‌های حسی، مانند اندازه و شکل ظاهری محرک تکیه داشته باشد، پردازش ادراکی است.

ت) وقتی همه اصول حافظه کنار یکدیگر بیایند، نظریه‌های فراموشی را شکل می‌دهند.

(روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۲، ۱۳، ۲۱ تا ۲۳)

۸۲- گزینه «۲»

(هژبر رحیمی)

الف) در جست‌وجوی چیزی بودن باعث می‌شود تا روش علمی، هدفمند باشد. ب) دانشمند با طرح مسئله، موقعیت ناشناخته را شناسایی می‌کند.

ج) روش علمی تابع قواعد مشخصی است که به صورت منظم طی می‌شود.

(روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۷ و ۱۸)

۸۳- گزینه «۱»

(ویدر دهقان)

جامع‌ترین تعریف روان‌شناسی، عبارت است از: «علم مطالعه رفتار و فرایندهای ذهنی یا همان شناخت». به هر نوع فعالیت مورد مشاهده جاندار، رفتار گفته می‌شود. اما فرایندهای ذهنی، عواملی هستند که به صورت مستقیم نمی‌توانیم آن‌ها را مشاهده کنیم. «تجزیه و تحلیل سوالات کنکور در ذهن»، نمونه‌ای از یک عمل غیرقابل مشاهده مستقیم است که از آن تحت عنوان فرایند ذهنی یا شناخت یاد می‌شود. «خوابیدن دسته جمعی نهنک‌ها در اقیانوس» یک رفتار قابل مشاهده است.

(روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۲۰)

۸۴- گزینه «۲»

(کوثر دستورانی)

در گزینه «۲» به ذکر دلیل فلسفی پرداخته شده و از عقل بهره برده‌ایم.

(روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۱ و ۱۲)

۸۵- گزینه «۱»

(کتاب جامع)

پژوهش‌های دانشمندان با طرح مسئله (بیان مسئله) شروع می‌شود و با استفاده از قوه تخلیصان سعی می‌کنند پاسخ‌های اولیه و تا حد ممکن سنجیده‌ای به مسئله بدهند. به این قبیل پاسخ‌ها، فرضیه می‌گویند. فرضیه‌ها

در صورت پذیرفته شدن به قانون یا اصل تبدیل می‌شوند. مجموعه‌ای منسجم از اصول و قوانین علمی درباره یک موضوع، نظریه را تشکیل می‌دهد.

(روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه،

مشابه فعالیت صفحه ۱۳ کتاب درسی صفحه ۱۲)

۸۶- گزینه «۴»

(ویدر دهقان)

دوقلوهای همسان دارای ویژگی‌های وراثتی یکسان هستند؛ زیرا هر دو از یک تخمک به وجود آمده‌اند. دوقلوهای ناهمسان از دو تخمک جدا به وجود آمده‌اند.

(روان‌شناسی رشد، مشابه سؤال ۱۳۲ کتاب پرتکرار، صفحه ۴۰)

۸۷- گزینه «۳»

(ریحانه فرابغشی)

بیت گزینه ۳ مانند بیت صورت سؤال به تأثیر عامل وراثتی بر رشد اشاره دارد اما سایر ابیات به تأثیر عوامل محیطی بر رشد تأکید می‌کنند.

(روان‌شناسی رشد، مشابه فعالیت صفحه ۳۹ کتاب درسی، صفحه‌های ۳۸ و ۳۹)

۸۸- گزینه «۱»

(ریحانه فرابغشی)

- ابتدایی‌ترین و شاخص‌ترین جنبه رشد، رشد جسمانی - حرکتی است.

- منظور از رشد در دوره کودکی از زمان تولد تا ۱۱-۱۲ سالگی است.

- روان‌شناسی رشد، مطالعه علمی انسان از انعقاد نطفه تا پایان زندگی است.

(روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۳۷، ۴۵ و ۴۶)

۸۹- گزینه «۱»

(ریحانه فرابغشی)

ابراز خشم ← هیجانی

رشد ماهیچه‌ها و رشد ابعاد بدن ← جسمانی

فکر کردن ← شناختی

رعایت عدالت، رعایت حق دیگران و رعایت قوانین ← اخلاقی

(روان‌شناسی رشد، صفحه ۳۷)

۹۰- گزینه «۳»

(ملیکا ذاکری)

تشریح عبارت نادرست:

رشد هیجانی در انسان نسبت به حیوانات، به دلیل آگاهی بیشتر و برقراری تعامل با محیط بازتر و متنوع‌تر، رشد یافته‌تر است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

- رشد هیجانی در کودکی، فرایندی پیچیده است که نه تنها مستلزم آگاهی از هیجان‌های خود کودک، بلکه مستلزم آگاهی از هیجان‌های اطرافیان اوست.

- بروز هیجانات مشروط به آگاهی فرد و رابطه دو طرفه کودک با دیگران است و کودکان، با دریافت واکنش دیگران، به هیجان‌های خود جهت می‌دهند.

- رشد هیجانی دوره کودکی در ابتدا، معطوف به هیجان‌های ساده است؛ یعنی بروز آن تحت تأثیر نظام پردازش‌های فردی نیست و غالباً به یک صورت پدیدار می‌شود؛ مانند ترس، خشم و محبت.

(روان‌شناسی رشد، صفحه‌های ۴۹ و ۵۰)

عربی، زبان قرآن (۲)

۹۱- گزینه ۱»

(فدیه علی پور)
«لا تَمْشِ»: راه نرو (رد گزینه ۲ و ۳) / «فی الأرضِ»: در زمین (رد گزینه ۴) / «مَرَحًا»: شادمانه (رد گزینه ۴) / «لله»: خداوند (رد گزینه ۳) / «لا یحبُّ»: دوست ندارد (رد گزینه ۳) / «كُلُّ»: (در این جا) هیچ (رد گزینه ۲) / «مُحْتالٌ»: خودپسند (رد گزینه ۲) / «فُخْرٌ»: فخر فروشی (رد سایر گزینه‌ها)
(ترجمه، برگرفته از متن صفحه ۲)

۹۲- گزینه ۲»

(اکامران عبدالهی)
«کان ... یستفیدون»: استفاده می‌کردند (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «من اللغة العربیة»: از زبان عربی (رد گزینه ۳) / «یَنشِذُ»: می‌سرودند (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «بعضهم»: بعضی از آن‌ها (رد گزینه ۴) / «أشعارهم»: اشعارشان، اشعار خود (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «و هذا الأمرُ»: و این موضوع / «یزیدُ جمال الأشعار»: زیبایی اشعار را افزایش می‌داد (رد سایر گزینه‌ها)
دقت کنید: اگر قبل از فعل مضارع، «کان» بیاید، فعل مضارع به صورت ماضی استمراری ترجمه می‌شود.

(ترجمه، صفحه ۱۸)

۹۳- گزینه ۱»

(قاله مشیرپناهی)
«مَرَّ عِشِی (ماضی مجهول)»: زندگی‌ام تلخ شده است («زندگی بر من» در گزینه‌های ۲ و ۴) نادرست است. «چقدر» در گزینه ۴ اضافی است. «أَحَبَّتِی»: دوستانم (در گزینه ۴) ضمیر آن ترجمه نشده است. / «هَجَرُونِی»: من را ترک کرده‌اند، از من دوری کرده‌اند («ترک کرده‌ام» در گزینه ۳) نادرست است. / «أَرَجُو»: امیدوارم («امید است که» در گزینه ۳) نادرست است. / «أَنْ یَرِجِعُوا إِلَیَّ»: نزد من مراجعت کنند، نزد من برگردند

(ترجمه، صفحه ۱۹)

۹۴- گزینه ۳»

(منیره فسروی)
ترجمه صحیح عبارت: «و بدان که تو، پروردگارت را فقط با صبر و بردباری در مقابل دشنامگو راضی می‌کنی.» یا «و بدان که تو، پروردگارت را راضی نمی‌کنی جز با صبر و بردباری.»

نکات مهم درسی:

به حرکت فتحه در (رَبَّک) دقت کنید، بنابراین باید به صورت مفعولی ترجمه شود.
(ترجمه، صفحه ۱۰)

۹۵- گزینه ۴»

(منیره فسروی)
«أَنْ مسافران»: اولئک المسافرون / «گاهی جستجو می‌کنند»: قَدْ یُفْتَشُونْ / «آب‌انبارها»: المصانع / «در بیابان»: فی الفلاة

بررسی گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «هذان» اسم اشاره نزدیک است نه دور! - نقش «مسافران» در این گزینه خبر است و باید «ال» می‌گرفت! «فَلَوَات: بیابان‌ها» جمع است! گزینه ۲: فعل «یُفْتَشُون» مجهول است! گزینه ۳: «هؤلاء» اسم اشاره نزدیک است نه دور! - «کانوا قَدْ یُفْتَشُون» معادل ماضی استمراری است!

(تعریب، صفحه ۱۹)

۹۶- گزینه ۲»

(قاله مشیرپناهی)
معنی عبارت: «به خدا سوگند، عشقی را بدون ملامت و سرزنش (دیگران) ندیده‌ایم.» معنا و مفهوم عبارت سؤال این است که عشق و عاشقی همواره با سرزنش و حرف و حدیث‌های مردم همراه است و در این راه باید سختی‌های زیادی را تحمل کرد که بیت‌های داده شده در گزینه‌های ۱، ۳ و ۴ نیز دارای همین مفهوم هستند. اما بیت داده شده در گزینه ۲ نگفته است که عشق با سرزنش و سختی همراه است؛ بلکه گفته است که سرزنش کردن و ملامت نمودن انسان عاشق هیچ سود و فایده‌ای ندارد و کاری بیهوده است.

(مفهوم، صفحه ۱۸)

۹۷- گزینه ۲»

(مهران سعیدنیا)
ترجمه عبارت: «استخوان پوسیده (رُفات) انسانی قدیمی را در بیابان نزد صخره بزرگی دیدم.»

(واژگان، برگرفته از امتحانات مدراس، صفحه ۱۹ و ۲۰)

۹۸- گزینه ۴»

(اکامران عبدالهی)
«أوسط» در این گزینه اسم تفضیل است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «الأحمر (قرمز)» اسم تفضیل نیست.
گزینه ۲: «أعلم (می‌دانم)» اسم تفضیل نیست.
گزینه ۳: «أحسن (نیکی کرد)» اسم تفضیل نیست.
(قواعد، برگرفته از سؤال دهم امتحان نهایی فروردین ۱۴۰۳، صفحه‌های ۳ تا ۶ کتاب درسی)

۹۹- گزینه ۴»

(بهزار یوانبش)
«الأفاضل» اسم تفضیل جمع مکرر است ولی «مشاکل» اسم مکان نیست چون مفرد آن (مُشکل) بر مکان دلالت نمی‌کند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

در گزینه ۱: «أخری» اسم تفضیل و «المدرسة» اسم مکان است.
در گزینه ۲: «أعزّ» اسم تفضیل و «المصنّع» اسم مکان است.
در گزینه ۳: «شرّ» اسم تفضیل و «منازل» اسم مکان است.
(قواعد، صفحه‌های ۳ تا ۶ و ۸)

۱۰۰- گزینه ۳»

(علی‌اکبر ایمان‌پور)
«منازل» اسم مکان است و نقش مفعول را دارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «مَعْبَد» اسم مکان است اما در نقش نائب فاعل است.
گزینه ۲: اسم مکانی در این گزینه وجود ندارد.
گزینه ۴: «مَوْضِع» اسم مکان است اما در نقش خبر است.

(قواعد، ترکیبی)

عربی، زبان قرآن (۲) - آشنا

۱۰۱- گزینه «۴»

(کتاب اول)

«قد شَبَّهَ»: تشبیه کرده است (رد گزینه‌های «۲» و «۳») / «کلام»: سخن (رد گزینه «۲») / «الحمیر»: خرها؛ مفرد: «حِمار» (رد گزینه‌های «۱» و «۳») (ترجمه، صفحه ۲)

۱۰۲- گزینه «۳»

(کتاب اول)

«کلّ ملیح»: هر انسان با نمکی (رد گزینه «۲») / «تُحَبِّينَ و تَرْضِينَ»: دوست داری و می‌پسندی (رد گزینه‌های «۱» و «۲») / «أَخَافُ»: می‌ترسم (رد گزینه «۴») / «تهجیرینی»: مرا ترک کنی (رد گزینه‌های «۱» و «۲») (ترجمه، برگرفته از متن صفحه ۱۹)

۱۰۳- گزینه «۴»

(کتاب اول)

«کانت لـ»: داشتند (رد گزینه‌های «۲» و «۳») / «مَلَمَعَاتٍ»: ملمع‌هایی (رد گزینه «۲») / «مَلْمَعَيْنِ الْجَمِيلَيْنِ»: دو ملمع زیبا (رد گزینه «۱») / «نقرأ»: می‌خوانیم (رد گزینه «۲») (ترجمه، صفحه ۱۸)

۱۰۴- گزینه «۲»

(کتاب اول)

«تَرْضِ الرَّحْمَنُ: [تا] بخشاینده را خشنود سازی» (ترجمه، ترکیبی)

۱۰۵- گزینه «۱»

(کتاب اول)

عبارت صورت سؤال و گزینه «۱» هر دو حاوی این پیام هستند که شخصیت انسان با سخن گفتن آشکار می‌شود و کسی که زیبا و رسا سخن بگوید، انسان گرامی‌ای به شمار می‌رود. (مفعول، صفحه ۱۷)

۱۰۶- گزینه «۳»

(کتاب اول)

سؤال از ما گزینه‌ای را می‌خواهد که با سه کلمه «پشت، کنار و پشت» تناسب ندارد. به ترتیب، «امام: روبه‌رو»، «خول: اطراف» و «تحت: زیر» همگی چون معادل عربی جهات هستند، تناسب دارند. / «غضّ: پایین آورد.» (نقار، مشابه تمرین هفتم صفحه ۱۴)

۱۰۷- گزینه «۱»

(کتاب اول)

ترجمه پرسش و پاسخ:

«آیا پیراهنی ارزان‌تر دارید؟»

«بله، بفرما، ببین دوست من!»

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: «بله، مبلغ [آن] دویست و سی هزار تومان شد!»

گزینه «۳»: «نه، آن مغازه دوستم است. شلوارهای بهتری دارد!»

گزینه «۴»: «سرورم، قیمت پیراهن زنانه‌ها برحسب جنس‌ها تفاوت دارد!»

(مکالمه، برگرفته از صفحه ۹)

۱۰۸- گزینه «۳»

(کتاب اول)

ترجمه عبارت:

«نمی‌دانستم که خواهرم مریم از خاله‌ام بزرگ‌تر است!»

در مقایسه حتی بین دو اسم مؤنث معمولاً از اسم تفضیل بر وزن «أَفْعَل» استفاده می‌کنیم.

(قواعد، صفحه ۵)

۱۰۹- گزینه «۳»

(کتاب اول)

«أَفْضَلُ» فعل مضارع از صیغه متکلم وحده است.

در سایر گزینه‌ها، به ترتیب: «الحسنی، أطول و خیر» اسم تفضیل‌اند.

(قواعد، صفحه‌های ۴ تا ۶)

۱۱۰- گزینه «۳»

(کتاب اول)

در «خیرُ الرَّاحِمِينَ: بهترین رحم‌کنندگان»، «شَرُّ النَّاسِ: بدترین مردم» و

«أَنْكُرُ الْأَصْوَاتِ: زشت‌ترین صداها»، اسم تفضیل از نوع «ترین» داریم.

«سراویلُ أَفْضَلُ» به معنی «شلوارهای بهتر» است.

(قواعد، صفحه‌های ۳ تا ۷)

فلسفه (۱)

۱۱۱- گزینه «۱»

(تأهید پوهریان)

اگر انسان نتواند برای پرسش‌هایی با موضوعات اساسی و بنیادین، پاسخ درست و قانع‌کننده بیابد، تصمیم‌گیری‌های انسان نتیجه و سرانجام روشنی نخواهند یافت.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: تلاش‌های بشر برای پاسخ قانونمند به پرسش‌های بنیادین علت ظهور دانش فلسفه است.

گزینه «۳»: مشخص نیست این گزینه در رابطه با چه سؤالاتی به دنبال پاسخ منطقی می‌باشد.

گزینه «۴»: در زندگی روزمره برای هرکسی سؤالات معمولی و روزانه مطرح می‌شود که یافتن پاسخ آنها امور روزانه ما را سامان می‌دهد و نیافتن پاسخ در مورد این سؤالات، نهایتاً برای فرد رنج و دشواری به همراه خواهد داشت.

(پستی فلسفه، صفحه‌های ۳، ۴ و ۶)

۱۱۲- گزینه «۴»

(راعله بابائی)

عبارت‌های «الف» و «ج» نادرست هستند:

الف) واژه «سفسطه» از کلمه «سوفیست» گرفته شده و به معنای «مغالطه‌کاری» است.

ج) معنای کنونی «فیلسوف»، «دانشمند دانش فلسفه» است.

(پستی فلسفه، صفحه‌های ۷ و ۸)

۱۱۳- گزینه «۳»

(فاطمه شومیری)

دانش فلسفه دارای یک بخش اصلی و تعدادی بخش‌های فرعی است که بخش اصلی به‌منزله ریشه و اساس فلسفه است.

(ریشه و شاخه‌های فلسفه، برگرفته از سؤال ۹۵ کتاب پرتکرار، صفحه ۱۳)

۱۱۴- گزینه «۳»

(مهم‌عرفان هوشیاری)

مبانی و زیربنای هرکدام از علوم در فلسفه آن علوم بررسی می‌شوند و آنان که برای جامعه اصالت قائلند، در سیاست به «سوسیالیسم» معتقد هستند.

(ریشه و شاخه‌های فلسفه، برگرفته از سؤال ۸۷ کتاب پرتکرار، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

۱۱۵- گزینه «۱»

(تأهید پوهریان)

تشریح گزینه نادرست:

در تمثیل غار افلاطون، فرد در بند اول باید زنجیرها را پاره کند و بعد بتواند مراحل بعدی را سپری کند، اگر هنوز در بند باشد، هیچ‌یک از این مراحل را طی نخواهد کرد. ضمناً او پس از پاره کردن زنجیرها و خو گرفتن چشمانش به روشنایی و دیدن و شناختن اشیای واقعی به «سایه بودن» تصاویر پی خواهد برد، نه به واقعی بودن آنها.

(فلسفه و زندگی، صفحه‌های ۲۴ و ۲۵)

۱۱۶- گزینه «۳»

تشریح گزینه نادرست:

(فاطمه شومیری)

در این تمثیل در حوزه هستی‌شناسی، غار، تمثیلی از عالم طبیعت و خارج از غار تمثیلی از عالم ماوراءطبیعت و در حوزه معرفت‌شناسی، افراد درون غار دارای چهل هستند و در غل و زنجیر عادات غیرمنطقی هستند و بعد از رهاشدن از غار به دانایی و رهایی می‌رسند.

(فلسفه و زندگی، صفحه‌های ۲۴ و ۲۵)

۱۱۷- گزینه «۲»

(فاطمه شومیری)

فواید تفکر فلسفی: دوری از مغالطه‌ها - استقلال در اندیشه - رهایی از عادات‌های غیرمنطقی. گزینه «۲» ربطی به این فواید ندارد.

(فلسفه و زندگی، برگرفته از سؤال ۱۴۳ کتاب پرتکرار، صفحه‌های ۲۲ تا ۲۴)

۱۱۸- گزینه «۳»

تشریح گزینه‌های نادرست:

(ملیکا باقلائی)

گزینه «۱»: برای دانش فلسفه نمی‌توان از نظر زمانی آغازی تعیین کرد. این سخن درباره همه دانش‌ها صدق می‌کند.

گزینه «۲»: اطلاعات امروز ما به‌هیچ‌وجه نمی‌تواند تاریخ دقیقی از آغاز فلسفه ارائه دهد.

گزینه «۴»: برخی تمدن‌ها آن‌قدر قدیمی‌اند که در اثر گذر زمان، آثار تمدنی آنها از بین رفته است. همین‌قدر می‌دانیم که تمدن‌های قدیم‌تر و ساده‌تر، مقدمه و پلکان شکل‌گیری تمدن‌های جدیدتر بوده‌اند. پس نمی‌توان گفت تأثیری نداشته‌اند.

(آغاز تاریخی فلسفه، صفحه ۲۹)

۱۱۹- گزینه «۲»

(امیر منصوری)

شهرت هراکلیتوس در تاریخ فلسفه به دلیل دو اندیشه مشهور وی است. اولی وحدت اضداد است. او عقیده داشت اموری که با هم ضد هستند، می‌توانند با یکدیگر جمع شوند؛ مثلاً دامنۀ کوه، هم سربالایی است و هم سرپایینی. درباره یک لیوان که تا نصف آن آب است، هم می‌توان گفت نیم لیوان خالی است و هم می‌توان گفت نیم آن پر است و این دو جمله تضادی با یکدیگر ندارند. پس وجود این اضداد است که جهان را می‌سازد و گریزی از ستیز و تضاد نیست.

مفهوم بیت گزینه «۲»: از جمله خطاهای شناختی، جزئی‌نگری و تجزیه کردن امور و پدیده‌هاست. در این بیت مولانا بیان می‌کند که شناخت یک پدیده، مستلزم شناخت ابعاد آن و همبستگی‌هایش با پیرامون خود و با پدیده‌های دیگر است. براین اساس تنازع لازمه عالم کثرات و اضداد است.

(آغاز تاریخی فلسفه، صفحه‌های ۳۱ و ۳۲)

۱۲۰- گزینه «۲»

(سیرمهر مدنی ریثانی)

«پارمنیدس» فلسفه خود را به صورت شعر عرضه می‌کرد.

«هراکلیتوس» معتقد به تغییر دائمی جهان بود.

«تالس» معتقد بود آب اولین عنصر و پایه و اساس سایر چیزهاست.

(آغاز تاریخی فلسفه، صفحه‌های ۳۱ و ۳۲)

پاسخ‌نامه

علوم و معارف اسلامی

آزمون ۱۳ شهریور ماه ۱۴۰۵

توشه ای برای موفقیت

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقت‌مام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی ۶۴۶۳-۰۲۱ داخلی ۱۱۶۵

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

عربی، زبان قرآن (۱)

۱۲۱- گزینه «۲»

(مهران سعیرنیا)

«إِذَا»: اگر، هرگاه (رد گزینه‌های «۳ و «۴» / «قُرئ»): (فعل مجهول ماضی) خوانده شد (رد سایر گزینه‌ها) / «إِسْتَمِعُوا»: گوش فرا دارید، گوش دهید (رد گزینه «۳» / «لَهُ»: به آن (رد گزینه‌های «۳ و «۴» / «أَنْصِتُوا»: خاموش باشید (رد گزینه «۳»)

(ترجمه، ترکیبی)

۱۲۲- گزینه «۲»

(مهران سعیرنیا)

«بِلَدْنَا»: کشور ما، سرزمین ما (رد گزینه «۴» / «تُصَيَّرُ»: صادر می‌کند (رد گزینه‌های «۳ و «۴» / «الْبِلْدَانِ الصَّنَاعِيَّة»: کشورهای صنعتی (رد گزینه‌های «۱ و «۳»)

(ترجمه، ترکیبی)

۱۲۳- گزینه «۴»

(مهران سعیرنیا)

«أعمدة اتصالات»: تیرهای مخابراتی (رد گزینه «۱» / «محطات إنداز»: ایستگاه‌های هشدار (رد گزینه «۱» / «لوحات تحذيرية»: تابلوهایی هشدارآمیز (رد گزینه «۱» / «الأصفر»: زرد (رد گزینه‌های «۲ و «۳»)

(ترجمه، ترکیبی)

۱۲۴- گزینه «۱»

(مهمدرضا سوری)

«عَبْدٌ» مجهول (عبادت شد یا شده است، زیرا می‌توان ماضی را به شکل ماضی نقلی نیز معنی کرد) - أفضل: بهتر

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: «سالن‌ها»: سالن / «بستند»: بسته شدند، زیرا «أغلقت» ماضی مجهول است!

گزینه «۳»: «را»: زائد / «می‌شناسند»: شناخته می‌شود زیرا «يُعْرِفُ» مضارع مجهول است!

گزینه «۴»: «می‌پرسند»: پرسیده می‌شوند، زیرا «يُسْأَلُونَ» مضارع مجهول است! (ترجمه، ترکیبی)

۱۲۵- گزینه «۲»

(مهمدرضا سوری)

«به شمار آورده می‌شود»: تُعْتَبَرُ (مجهول است) / «بزرگ‌ترین»: أكبر / «الدول»: کشورها / «المصدرة»: صادرکننده / «أنجح»: موفق‌ترین / «أنابيب»: لوله‌ها / مذ: کشیدن

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «تُعْتَبَرُ»: به شمار می‌آورد: به شمار آورده می‌شود: «تُعْتَبَرُ» / «للتصدير»: المصدرة / «الأنبوبة»: الأنابيب

گزینه «۳»: «تُعْتَبَرُ»: به شمار می‌آورد: به شمار آورده می‌شود: «تُعْتَبَرُ» / «المصدرة»: المصدرة للنقط / امتداد (کشیده شدن): مذ (کشیدن) / النقط (جابه‌جا معنی شده)

گزینه «۴»: «تُعْتَبَرُ»: به شمار می‌آید (آورده می‌شود) اضافه شود / «أكبر البلاد لتصدير النفط هي إيران من أكبر الدول المصدرة للنفط» (مرتب ترجمه نشده) / «البلاد»: سرزمین‌ها: «الدول» / امتداد (کشیده شدن): مذ (کشیدن) / النفط (جابه‌جا معنی شده)

(تعريب، ترکیبی)

۱۲۶- گزینه «۳»

(مهمدرضا سوری)

«الموانئ» (جمع «الميناء») مکان‌هایی که بر ساحل دریا واقع است و از آن نفت و کالاها صادر می‌شوند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «سماد» به معنی «کود» است و آن برای تقویت خاک است نه «کشنده حشرات مضر»!

گزینه «۲»: «مَصافي»: به معنی «پالایشگاه‌ها» است نه «از مشتقات نفت»!

گزینه «۴»: «مطاط» به معنی «پلاستیک یا کائوچو»، نه «آن‌چه برای تقویت خاک برای رشد گیاهان به کار می‌رود»!

(لغات، ترکیبی)

۱۲۷- گزینه «۲»

(مهمدرضا سوری)

ترجمه عبارت: وقت صبحانه چه زمانی است؟ از هفت و نیم تا یک ربع به نه.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «غذاي شام چیست؟ از تو معذرت می‌خواهم. (نادرست)

گزینه «۳»: شماره اتاقت چند است؟ از شش صبح تا دو بعد از ظهر. (نادرست)

گزینه «۴»: ساعت کار تو چند است؟ ۲۲۰ (نادرست)

(هوار، ترکیبی)

۱۲۸- گزینه «۳»

(کتاب جامع)

در این عبارت، «وَقَفَ» فعل لازم و بدون مفعول است و فقط فاعل (مدیر) دارد. در سایر گزینه‌ها فعل‌ها متعدی و دارای مفعول هستند.

(قواعد، ترکیبی)

۱۲۹- گزینه «۴»

(امیرعلی قهریرین)

در گزینه «۱»، نائب فاعل (باب) می‌باشد و در گزینه «۲»: (المجرمون) و در گزینه «۳»، (البلدان) می‌باشد ولی گزینه «۴»، به دلیل معلوم بودن، نائب فاعل ندارد.

(قواعد، ترکیبی)

۱۳۰- گزینه «۴»

(امیرعلی قهریرین)

در گزینه «۱»، حالت صحیح آن (أُسْتُجِيعَ) پس گرفته شد و در گزینه «۲»، حالت صحیح آن (عُلِمَ) یاد داده شد می‌باشد.

حالت صحیح گزینه «۳» (يُعْرِفُ): شناسانده می‌شود می‌باشد.

(قواعد، ترکیبی)

عربی، زبان قرآن (۲)

۱۳۱- گزینه ۱

«لا تَمْشِ»: راه نرو (رد گزینه ۲ و ۳) / «فِي الْأَرْضِ»: در زمین (رد گزینه ۴) / «مَرَحًا»: شادمانه (رد گزینه ۴) / «اللَّهُ»: خداوند (رد گزینه ۳) / «لَا يَحِبُّ»: دوست ندارد (رد گزینه ۳) / «كُلُّ»: (در این جا) هیچ (رد گزینه ۲) / «مُخْتَالٌ»: خودپسند (رد گزینه ۲) / «فَخَوِرَ»: فخر فروشی (رد سایر گزینه‌ها)
(ترجمه، ترکیبی)

۱۳۲- گزینه ۲

«کان ... یستفیدون»: استفاده می‌کردند (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «من اللغة العریبة»: از زبان عربی (رد گزینه ۳) / «يُنشِدُ»: می‌سرودند (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «بعضهم»: بعضی از آن‌ها (رد گزینه ۴) / «أشعارهم»: اشعارشان، اشعار خود (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «و هذا الأمر»: و این موضوع / «يزيدُ جمال الأشعار»: زیبایی اشعار را افزایش می‌داد (رد سایر گزینه‌ها)
دقت کنید: اگر قبل از فعل مضارع، «کان» بیاید، فعل مضارع به صورت ماضی استمراری ترجمه می‌شود.
(ترجمه، ترکیبی)

۱۳۳- گزینه ۱

«مُرَّ عِشِي (ماضی مجهول)»: زندگی‌ام تلخ شده است («زندگی بر من» در گزینه‌های ۲ و ۴) نادرست است. «چقدر» در گزینه ۴ اضافی است. «أحبتني»: دوستانم (در گزینه ۴ ضمیر آن ترجمه نشده است.) / «هَجْرُونِي»: من را ترک کرده‌اند، از من دوری کرده‌اند («ترک کرده‌ام» در گزینه ۳ نادرست است.) / «أرجو»: امیدوارم («امید است که» در گزینه ۳ نادرست است.) / «أَنْ يَرْجِعُوا إِلَيَّ»: نزد من مراجعت کنند، نزد من برگردند
(ترجمه، ترکیبی)

۱۳۴- گزینه ۳

ترجمه صحیح عبارت: «و بدان که تو، پروردگارت را فقط با صبر و بردباری در مقابل دشنامگو راضی می‌کنی.» یا «و بدان که تو، پروردگارت را راضی نمی‌کنی جز با صبر و بردباری.»
نکات مهم درسی:
به حرکت فتحه در (رَبِّكَ) دقت کنید، بنابراین باید به صورت مفعولی ترجمه شود.
(ترجمه، ترکیبی)

۱۳۵- گزینه ۴

«أَنْ مَسَافَرَانِ»: اولئك المسافرين / «گاهی جستجو می‌کنند»: قَدْ يُفْتَشُونَ / «آب‌انبارها»: المصانع / «در بیابان»: فِي الْفَلَاةِ

بررسی گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «هَذَانِ» اسم اشاره نزدیک است نه دور! - نقش «مسافران» در این گزینه خبر است و باید «ال» می‌گرفت! «فَلَوَاتُ: بیابان‌ها» جمع است! گزینه ۲: فعل «يُفْتَشُ» مجهول است! گزینه ۳: «هَؤُلَاءِ» اسم اشاره نزدیک است نه دور! - «كانوا قَدْ يُفْتَشُونَ» معادل ماضی استمراری است!
(تعریب، ترکیبی)

۱۳۶- گزینه ۲

معنی عبارت: «به خدا سوگند، عشقی را بدون ملامت و سرزنش (دیگران) ندیده‌ایم.» معنا و مفهوم عبارت سؤال این است که عشق و عاشقی همواره با سرزنش و حرف و حدیث‌های مردم همراه است و در این راه باید سختی‌های زیادی را تحمل کرد که بیت‌های داده شده در گزینه‌های ۱، ۳ و ۴ نیز دارای همین مفهوم هستند. اما بیت داده شده در گزینه ۲ نگفته است که عشق با سرزنش و سختی همراه است؛ بلکه گفته است که سرزنش کردن و ملامت نمودن انسان عاشق هیچ سود و فایده‌ای ندارد و کاری بیهوده است.
(مفهوم، ترکیبی)

۱۳۷- گزینه ۲

ترجمه عبارت: «استخوان پوسیده (زُفَات) انسانی قدیمی را در بیابان نزد صخره بزرگی دیدم.»
(واژگان، ترکیبی)

۱۳۸- گزینه ۴

«أوسط» در این گزینه اسم تفضیل است.
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه ۱: «الأحمر (قرمز)» اسم تفضیل نیست.
گزینه ۲: «أعلم (می‌دانم)» اسم تفضیل نیست.
گزینه ۳: «أحسن (نیکی کرد)» اسم تفضیل نیست.
(قواعد، ترکیبی)

۱۳۹- گزینه ۴

در این عبارت، اعراب «الأخ» فرعی نیست.
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه ۱: علامت اعراب (أبو) فرعی با (واو) است.
گزینه ۲: علامت اعراب (فی) فرعی با (یاء) است.
گزینه ۳: علامت اعراب (أخا) فرعی با (الف) است.
(قواعد، ترکیبی)

۱۴۰- گزینه ۱

عَلِمَ: دانستن، حَسَنَ: خوب و زیبا بودن، تلاوة: خواندن، ضربان: زدن، همگی مصادر ثلاثی مجردند (جامد مصدری و ثلاثی مجردند).
تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۲: کلمه‌های (اقتراب - اشاره) به ترتیب مصدرهای باب‌های «إِفْتَعَلَ» و «فَعَّلَ» و جامد مصدری‌اند و کلمه‌های (موصول و مذکوره) هر دو اسم مفعول مجردند.

گزینه ۳: کلمه‌های (رسم = کشیدن/ بناء = ساختن) جامد مصدری و کلمه (مثنی) (اسم مفعول و کلمه صورة) جامد غیرمصدری است.

گزینه ۴: همه کلمات این گزینه جامد غیرمصدری‌اند.

(قواعد، ترکیبی)

عربی، زبان قرآن (۲) - آشنا

۱۴۱- گزینه «۴»

(کتاب اول)

«قد شَبَّهَ»: تشبیه کرده است (رد گزینه‌های «۲» و «۳») / «کلام»: سخن (رد گزینه «۲») / «الحمیر»: خرها؛ مفرد: «حِمار» (رد گزینه‌های «۱» و «۳») (ترجمه، ترکیبی)

۱۴۲- گزینه «۳»

(کتاب اول)

«کلّ ملیح»: هر انسان با نمکی (رد گزینه «۲») / «تُحَبِّينَ و ترضین»: دوست داری و می‌پسندی (رد گزینه‌های «۱» و «۲») / «أخاف»: می‌ترسم (رد گزینه «۴») / «تهجربنی»: مرا ترک کنی (رد گزینه‌های «۱» و «۲») (ترجمه، ترکیبی)

۱۴۳- گزینه «۴»

(کتاب اول)

«کانت ل»: داشتند (رد گزینه‌های «۲» و «۳») / «مَلَمَعَات»: مَلَمَع‌هایی (رد گزینه «۲») / «مَلَمَعِینِ الجمیلین»: دو مَلَمَع زیبا (رد گزینه «۱») / «نقرأ»: می‌خوانیم (رد گزینه «۲»)

(ترجمه، صفحه ۱۸)

۱۴۴- گزینه «۲»

(کتاب اول)

«تَرْضِ الرَّحْمَن: [تا] بخشاینده را خشنود سازی» (ترجمه، ترکیبی)

۱۴۵- گزینه «۱»

(کتاب اول)

عبارت صورت سؤال و گزینه «۱» هر دو حاوی این پیام هستند که شخصیت انسان با سخن گفتن آشکار می‌شود و کسی که زیبا و رسا سخن بگوید، انسان گرامی‌ای به شمار می‌رود. (مفهوم، ترکیبی)

۱۴۶- گزینه «۳»

(کتاب اول)

سؤال از ما گزینه‌ای را می‌خواهد که با سه کلمه «پشت، کنار و پشت» تناسب ندارد. به ترتیب، «امام: روبه‌رو»، «خول: اطراف» و «تحت: زیر» همگی چون معادل عربی جهات هستند، تناسب دارند. / «غضّ: پایین آورد.» (لغات، ترکیبی)

۱۴۷- گزینه «۱»

(کتاب اول)

ترجمه پرسش و پاسخ:

«آیا پیراهنی ارزان‌تر دارید؟»

«بله، بفرما، ببین دوست من!»

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: «بله، مبلغ [آن] دویست و سی هزار تومان شد!»

گزینه «۳»: «نه، آن مغازه دوستم است، شلوارهای بهتری دارد!»

گزینه «۴»: «سرورم، قیمت پیراهن زنانه‌ها برحسب جنس‌ها تفاوت دارد!»

(مکالمه، ترکیبی)

۱۴۸- گزینه «۳»

(کتاب اول)

ترجمه عبارت:

«نمی‌دانستم که خواهرم مریم از خاله‌ام بزرگ‌تر است!»

در مقایسه حتی بین دو اسم مؤنث معمولاً از اسم تفضیل بر وزن «أفعل» استفاده می‌کنیم.

(قواعد، ترکیبی)

۱۴۹- گزینه «۳»

(سیرمفهر علی مرتضوی)

در این گزینه «یاء» در «أخیک» علامت جرّ است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «یاء» در «قلبی» ضمیر و محلاً مجرور است.

گزینه «۲»: «یاء» در «الجلّادین» علامت اعراب فرعی نصب است، زیرا «الجلّادین» مفعول به و منصوب است.

گزینه «۴»: در این گزینه علامت اعراب فرعی «یاء» وجود ندارد.

(قواعد، ترکیبی)

۱۵۰- گزینه «۳»

(کامران عبداللّهی)

صورت سؤال گزینه‌ای را می‌خواهد که در آن اسم فاعل و اسم مفعول با هم وجود داشته باشد.

«المُتَكَلِّم» اسم فاعل است و «المُخَاطَبِینَ» اسم مفعول می‌باشد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «جالیس» فعل امر باب «مفاعلة» است. - «المُكْرَم» اسم مفعول است.

گزینه «۲»: «المَطْلُوب» اسم فاعل و «الْآخَر» اسم تفضیل است.

گزینه «۴»: «المُعَلِّم» اسم فاعل است.

(قواعد، ترکیبی)